

NOTAT

Til: Regionsrådet

Dato: 27. marts 2025

Orientering om aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser

Den 26. marts 2025 har regeringen sammen med Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Alternativet indgået aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne i Danmark.

Aftalen skal ses i sammenhæng med de øvrige reformudspil og aftaler på uddannelsesområdet, bl.a. reformen af universitetsuddannelserne, aftalen om flere faglærte til sundhedsvæsenet og ældreplejen samt flere faglærte til den grønne omstilling, og fra februar 2025 aftalen om reform af ungdomsuddannelserne.

Centrale elementer i aftalen

Hovedformålet med reformen er at styrke kvaliteten og det faglige niveau på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Der skal prioriteres midler til at gøre de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser til mere attraktive uddannelsesvalg med flere forskellige uddannelsesveje og udviklingsmuligheder gennem hele livet. Nedenfor fremgår centrale elementer i aftalen med særlig relevans for Region Hovedstaden.

Kvalitetsløft og ny tilrettelæggelse af **professionsbacheloruddannelserne**

- *Praksisbaseret undervisning, og ny praksisbaseret afsluttende prøve:* Professionsbacheloruddannelserne skal i højere grad have fokus på professionsfagligheden og den praksis, uddannelserne retter sig mod. Derfor skal undervisningen i højere grad tage udgangspunkt i praksisnære problemstillinger og de færdigheder, de studerende får brug for efter endt uddannelse; og det nuværende bachelorprojekt skal fremover være en kortere, mere praksisrettet professionsfaglig bacheloreksamen.
- *Kortere uddannelser:* Professionsbacheloruddannelserne forkortes med 15 ECTS i forhold til i dag, blandt andet som følge af en kortere afsluttende opgave og en enklere studieindretning. Derudover skal professionsbacheloruddannelserne tilrettelægges, så de afkortes med en måned. Studerende omfattet af den nye tilrettelæggelse med 15 færre ECTS og afkortningen af uddan-

nelsen afslutter derfor samlet set uddannelsen tre måneder tidligere end i dag. Hvad en "enklere studieindretning" indebærer er ikke præciseret.

- *Flere undervisningstimer, mere feedback, mindre hold osv.:* Et løft af uddannelsesstaksten skal føre til konkrete kvalitetsforbedringer gennem fx flere undervisningstimer, mere feedback, undervisning på mindre hold, mere øvelsesbaseret undervisning, eller mere værksteds- og simulationsundervisning.
- *Bedre praktik:* Partierne vil afsætte midler til bedre og mere lærerige praktikforløb. Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og praktiksteder skal styrkes, koblingen mellem teori og praksis skal styrkes, og der skal være mere støtte. Der er særlig fokus på styrket vejledning til de studerende i praktikperioderne. Der afsættes derfor midler til regioner og kommuner, som udmøntes med bloktilskuddet. Derudover etableres en 2-årig pulje til udvikling af nye praktikformer og udbredelse af best practice. Puljen kan søges af kommuner og regioner i samarbejde med professionshøjskoler. Hvilken betydning et øget fokus på praktikken får for Region Hovedstaden som meduddanner, afhænger af de konkrete ændringer i fx bekendtgørelser og studieordninger.
- *Løn under den sidste lange praktikperiode på sygeplejerskeuddannelsen:* Sygeplejerskeuddannelsen skal tilrettelægges, så det bliver muligt at ansætte de sygeplejerskestuderende i den sidste lange praktikperiode, som det blev aftalt i forbindelse med Trepartsaftalen om løn og arbejdsvilkår fra december 2023. Det udestår fortsat, hvordan dette vil blive implementeret.
- *Revision af stillingsstrukturer:* Partierne bakker op om arbejdet med at revidere stillingsstrukturen for undervisere ved erhvervsakademier og professionshøjskoler. Der arbejdes blandt andet på muligheden for kombinationsstillinger med delt ansættelse mellem praksis og professionshøjskole/erhvervsakademi.

Kvalitetsløft og ny tilrettelæggelse af **erhvervsakademiuddannelsesområdet**

- *Ny struktur:* Der gives mulighed for at oprette nye, erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser af tre års varighed, så de studerende får mulighed for et sammenhængende uddannelsesforløb i stedet for det nuværende, opdelt forløb med separate erhvervsakademi- og top-up-uddannelser.
- *Nye 1-årige overbygningsuddannelser:* Der etableres nye etårige overbygningsuddannelser på 60 ECTS.
- *Tidligere afslutning:* Alle erhvervsakademiuddannelser skal fremover tilrettelægges, så de studerende afslutter deres erhvervsakademiuddannelse en måned tidligere.
- *Bedre praktik:* Praktikforløbene på uddannelserne skal forbedres. Der prioriteres midler til et kvalitetsløft af praktikperioderne.

Fleksible uddannelsesmuligheder for flere

- *Nye deltids- og merituddannelser:* Det skal være muligt at tage en professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse på deltid med sideløbende beskæftigelse uden deltagerbetaling og SU. Derudover etableres nye merituddannelser uden deltagerbetaling til sygeplejerske og socialrådgiver. Implementering og drift af disse fleksible uddannelser, vil for Region Hovedstaden medføre en øget koordinering af praktikperioderne og udvikling af disse.
- *Certificering for gennemførte uddannelseselementer:* Studerende, der afbryder deres uddannelse, kan få certificering for gennemførte uddannelseselementer og specifikke erhvervede kompetencer, så de kan træde ind på ar-

bejdsmarkedet og varetage bestemte opgaver. I første omgang igangsættes et arbejde i relation til de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser. Uddannelsesinstitutionerne og repræsentanter fra offentlige og private arbejdsgivere og arbejdstagere skal her afdække mulighederne for, hvordan kompetencer erhvervet gennem delvist gennemførte uddannelser kan omsættes til praktisk værdi på arbejdsmarkedet.

Nye rammer for praksisrettet efter- og videreuddannelse

- *Nye efteruddannelsesstilbud uden deltagerbetaling:* Der skal skabes nye efteruddannelsesstilbud uden deltagerbetaling, så professionsbachelor og erhvervsakademiuddannede kan dygtiggøre sig inden for deres fag senere i livet. De nye efteruddannelsesstilbud vil gælde for alle dimittender fra de professionsbacheloruddannelser, der er omfattet af den nye tilrettelæggelse med færre ECTS, dimittender fra de nye treårige erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser, samt for alle erhvervsakademiuddannede. Det gælder også personer, der i dag har gennemført de pågældende uddannelser. Det udestår fortsat hvilken betydning, det vil få fra et arbejdsgiverperspektiv.
- *Professionsmasteruddannelser:* I 2028 skal der være oprettet 4-6 nye praksisrettede professionsmasteruddannelser målrettet professionsbachelor på 75 ECTS. Professionsmasteruddannelserne skal udbydes af professionshøjskolerne og skal have en praksisnær profil, som afspejler arbejdsmarkedets behov på velfærdsområdet. Udviklingen af de konkrete professionsmasteruddannelser vil ske i samarbejde med professionshøjskolerne samt centrale interessenter. Det er endnu ikke fastlagt, hvilke masteruddannelser der skal udvikles.

Friere rammer og færre mål

- *Mindre detailregulering:* Partierne ønsker, at der i højere grad gives frihed til at uddannelsesinstitutionerne kan fastlægge uddannelsens indhold og tilpasse uddannelsesforløbene.
- *Fra uddannelsesspecifikke til hovedbekendtgørelser:* Der indføres nye og forenklede hovedbekendtgørelser for professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser, hvor de grundlæggende strukturer for uddannelserne fastlægges. Omfanget og indholdet af fagelementerne skal derfor i højere grad besluttes af institutionerne i uddannelsernes studieordninger.
- *Regionernes indflydelse:* Det fremgår af implementeringstillægget, at udvikling og implementering af bekendtgørelser og uddannelsesindhold skal ske i samarbejde med bl.a. aftagere og arbejdsgivere. Regionernes rolle som meduddannere er ikke nævnt specifikt. Det må derfor forventes, at graden af indflydelse fra regionernes side vil afhænge af de konkrete bekendtgørelser og studieordninger.

Implementering

Reformen indebærer et udviklings- og implementeringsarbejde, som vil strække sig over en årrække. Implementeringen af de enkelte reformelementer vil ske gradvist frem mod 2030 i en række faglige implementeringsspor forankret i Uddannelses- og Forskningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Den konkrete udvikling og implementering af reformelementerne sker i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og relevante aktører, herunder repræsentanter fra offentlige og private arbejdsgivere og arbejdstagere

Vigtige tidspunkter

- Den tidligere studieafslutning på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne vil gælde for studerende, der påbegynder uddannelserne fra sommeroptaget 2025.
- Den nye tilrettelæggelse af professionsbacheloruddannelserne træder i kraft med sommeroptaget 2026, med undtagelse af pædagoguddannelsen og sundhedsuddannelserne, som træder i kraft med sommeroptaget 2027.
- I 2026 etableres 300 pladser på professionsmasteruddannelserne stigende til 650 ved fuld indfasning i 2028 fordelt på 4-6 professionsmasteruddannelser.
- Fra 2030 skal der skabes efteruddannelses tilbud uden deltagerbetaling.
- Fra 2030 skal det være muligt at tage en professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse på deltid med sideløbende beskæftigelse uden deltagerbetaling.
- Der etableres nye merituddannelser til sygeplejerske og socialrådgiver fra og med 2030.

Mere information

På Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside fremgår:

- [Aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser i Danmark \(pdf\)](#)
- [Aftaletillæg om implementering af reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser i Danmark \(pdf\)](#)
- [Faktaark om økonomi-, arbejdsudbuds- og velstandsvirkninger \(pdf\)](#)